

Doc. dr Mališa Radović

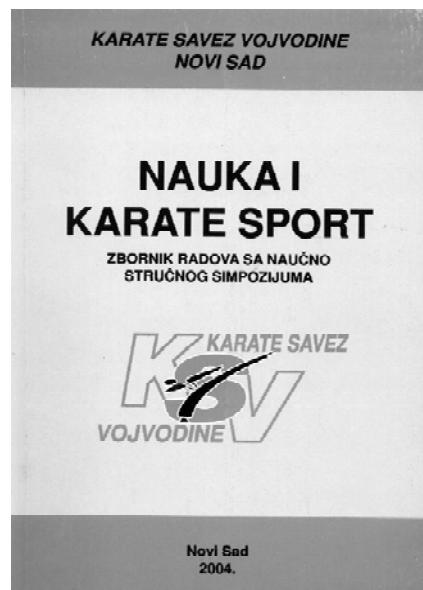
NAUKA I KARATE SPORT (Karate savez Vojvodine - Zbornik radova)

Šezdesetih godina prošlog vijeka pojavljuje se karate na ovim prostorima iz čega proizilazi konstatacija da se radi o relativno mladoj sportskoj aktivnosti. Samom pojавom ove borilačke vještine stvarane su razne predrasude o karateu od pozitivnih pa sve do prenaglašenih, čak možemo reći brutalnih (ubijanje bika jednim udarcem, vadi mu srce, lomi cigle, nadprirodna svojstva i slično).

Međutim prodor karatea u svijet i njegova velika popularizacija doveli su do toga da se slobodno može reći da se danas radi o sportskoj aktivnosti koja okuplja ogroman broj poslenika posredno i neposredno uključenih.

Kad govorimo o karateu kao sportu, treba istaći da se svojom tehnologijom treninga i takmičenja prosto prirodno uklapa u porodicu ostalih sportova koji djeluju na ovim prostorima. Međutim, kad govorimo o karateu kao aktivnosti koja datira od davnina do danas tj. ako konsultujemo literaturu i saznanja, još uvijek nemamo tačno određenu definiciju da li je to umjetnost, vještina, sport ili od svega pomalo.

Pojedini autori naglašavaju primarnu funkciju karatea kao umjetnosti usko povezane sa filozofskom osnovom ovoga sporta, gdje se sa dostizanjem perfekcionizma i estetskog kvaliteta izvode simbolični borilački pokreti. Drugi smatraju da je karate borilačka vještina gdje se govori o »vještini samood-

brane«, »ratničkoj vještini«, i slično. I treće za nas svakako najvažnije je tretiranje karatea kao sporta gdje se učesnici nadmeću u borbama i katama.

Karate organizacija imala je od samog početka vrijedne članove koji su samoprijegornim radom, koji doseže do fanatizma doprinijeli brzom razvoju i ekspanziji ove borilačke vještine. Uz pomoć stručnjaka koji su se školovali u poznatim karate centrima širom svijeta, razvili su se klubovi, ostvarili vrhunski sportski rezultati i iznjedrili vrhunski stručni kadrovi. Novije generacije trenera i rukovodstva otklonile su razne nedoumice i lutanja u karateu tako da danas možemo konstatovati da ova borilačka vještina ima definisana moderna pravila rukovođenja, treniranja, suđenja i same realizacije takmičenja.

U prilog ovome idu i razna stručna okupljanja na raznim seminarima, simpozijima i kongresima čime se dalje usavršava karate kao sportska disciplina.

Zbornik radova sa naučno stručnog seminara Karate saveza Vojvodine koji nosi naziv »Nauka i karate sport« koji je nedavno publikovan je još jedna potvrda dobre organizovanosti karate poslenika na ovim prostorima. Veliki broj naučnih i istraživačkih radova poznatih stručnjaka – pedagoga iz karatea daju pretpostavku da će se nastaviti tradicija ostvarivanja vrhunskih sportskih rezultata i edukacija novih stručnih kadrova.

Na samom početku knjige predstavljen je »koncept organizacije i realizacije stručnog rada KSSiCG« koji je baziran na osnovama razvoja modernog karatea, odnosno poznatih naučnih standarda i praćenja razvoja WKF-a.

U dalnjem toku predstavljanja knjige susrećemo se sa interesantnim štivom poznatog karate majstora V. Dimitrijevića, gdje na jedan osjećajan način opisuje njegov boravak na Akademiji karatea i susret sa jednim od najpoznatijih učitelja kakav je Kase Sensei.

Biomehanička analiza karate stava KIBA DACHI koja se temelji na više istraživanja poznatih autora je prozor za ulazak u druge biomehaničke analize karate tehnika.

Dat je šematski i tekstualni prikaz svih značajnih rezultata do danas, kao i predlog programiranja ispita za zvanja u savremenom karateu. Zatim slijedi više raznovrsnih tema poznatih pedagoga i majstora karate sporta gdje su obrađene oblasti pravo bogatstvo za edukaciju stručnih kadrova. Podrobno se obrađuju stavovi i kretanja u svim pravcima, metode za razvoj mišićne sile u sportu, dodatci u ishrani sportista – dali su deo stručnog rada u sportu, dalje

obrađuje se značaj tehnika samoodbrane (JU - JUTSU) u pripremi takmičara za sportski karate, marketing u karate sport itd.

Ne želeći umanjiti značaj niti jedne obrađene teme osjećam potrebu istaći tema koja tretira izmjene u pravilima vođenja borbe tj. suđenje. Pedagozi i veliki poznavaoци prakse i teorije sportskog treninga gospoda S.Jovanović i R. Mudrić, realizujući istraživanja na temu »ANALIZA REFLEKSIJA IZMJENA PRAVILA SUĐENJA U KARATEU SA ASPEKTA ZASTUPLJENOSTI POENTIRAJUĆIH TEHNIKA«, ukazali su na bitne pokazatelje dobijene istraživanjem. Metodološkim pristupom istražili su zastupljenost pojedinih tehniku u fazama promjena pravila u proteklom periodu. Ova saznanja su dragocjena za svakog trenera i takmičara i ista su usmjeravajuća za planiranje i programiranje kao i samu realizaciju trenažnog procesa.

Teško je prezentovati sve radove i aktivnosti objavljene u pomenutom zborniku tako da su istaknuti samo neki sasvim slobodno uzeti naslovi bez ikakve pretenzije da su značajni od drugih.

Na kraju treba istaći da je kroz ovaj zbornik radova stručnih kadrova u karateu data sveobuhvatna aktivnost u ovoj sportskoj asocijaciji i slobodan sam konstatovati da može poslužiti kao obrazac organizovanosti i drugim prilikama svega borilačkim sportovima.

(„Pobjeda”, 24. jun 2004. god.)

ИЗ ЦРНОГОРСКЕ СПОРТСКЕ АКАДЕМИЈЕ

Сарадња са рвачима

Подгорица, 23. јула - Предсједник Црногорске академије др Душко Ђелица и Доц. др Малиша Радуловић, директор Рвачког клуба „Ратко Жарић“ из Никшића, јуче су потписали, Споразум о стручној сарадњи.

Према клаузулама овог Споразума, за потребе Црногорске спортске академије Рвачки клуб ће на располагање пружити стручну и организациону помоћ за стварање програмских опредељења из области спорта и физичке културе, а за узврат ће ЦСА никшићким рвачима пружити сву стручну помоћ, када се за то укаже потреба.